

BESKÆFTIGELSESPÅN

2021

ÆRØ KOMMUNE

BESKÆFTIGELSESPAN

Indeværende beskæftigelsesplan for 2021 er en visionsbeskrivelse af de beskæftigelsesinitiativer, Ærø Kommune iværksætter for øens borgere og virksomheder for det kommende år. Beskæftigelsesplanens berigtigelse er dens funktion som et rådgivende element i beskrivelsen af de kommende beskæftigelsesindsatser der iværksættes og med afsæt i beskæftigelsesministerens beskæftigelsesmål.

Ministermålene for 2021 er følgende fem:

1. Alle ledige skal have en værdig sagsbehandling
2. Flere ledige skal opkvalificeres
3. Flere flygtninge og familiesammenførte skal være selvforsørgende
4. Flere personer med handicap skal i beskæftigelse
5. Virksomhederne skal sikres den nødvendige og kvalificerede arbejdskraft

Målene er gengangere fra sidste år, men med tilføjelse af de to første mål, som nye fokusområder. Ministeren fremhæver følgende til de nye mål:

”Det er min ambition, at både de mennesker, der rammes af krisen (læs:COVID-19) og borgere, som har svært ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet, oplever at få modtagelse og indsats i jobcentrene, som er meningsfuld og tilrettelagt efter de behov, den enkelte har”

[...]

”Covid-19 er gået hårdt ud over mange lønmodtagere, og den nedgangsperiode vi står i, bør bruges til at ruste de ledige til bedre tider efter krisen. Der bør derfor særligt investeres i opkvalificering af de ufaglærte ledige for at sikre, at der også er brug for dem på fremtidens arbejdsmarked.”

De nye og gamle mål sigter mod at skabe en aktiv understøttelse af at få flere ledige ud i varig selvforsørgelse, det er uagtet hvad ledigheden skyldes eller hvordan det understøttes; direkte opkvalificering, benyttelse af de handicapkompenserende ordninger, samtaler, aktiveringstilbud m.fl. Indsatserne er på tværs af hinanden med til at skabe en (in-)direkte forbindelse til at understøtte de virksomheder, der oplever udfordringer med at skaffe kvalificeret og vedvarende arbejdskraft.

I løbet af 2020 har Job- og Voksencentret arbejdet intensivt på at indarbejde den omfattende regelforenkling af beskæftigelsesområdet, der trådte i kraft 1. januar 2020. En stor del af 2020 er brugt på at implementere de politiske beslutninger, der er truffet i forbindelse med regelforenklingen. Konkret er der arbejdet med at omstille indsatser og processer i forvaltningen til at imødekomme indholdet i forenklingen af beskæftigelsesindsatsen, men i høj grad også de politiske beslutninger.

Der har været og er fortsat fokus på mere borgerinddragelse i samtalerne, og der er i den forbindelse oprettet en kommunal ungeindsats (KUI) med én indgang for unge under 25 år. Målgruppen er dog udvidet til op til 30 år, da der politisk, er foretaget prioriteringer af ressourcer og indsatser, så unge under 30 år får en særlig opmærksomhed. Det betyder, at beskæftigelsesindsatsen har ændret organisering, så ét team varetager al kontakt med unge under 30 år. Derudover er der arbejdet intensivt med at sikre, at kommunen undgår det skærpede tilsyn, som et led i regelforenklingen, hvis kommuner ikke overholder samtaler og aktiveringstilbud.

Derforuden er det ikke muligt at komme udenom COVID-19 og dens betydning for 2020. I forbindelse med nedlukningen den 12. marts 2020 af landet som helhed, blev en stor del af Job- og Voksencentrets opgaver suspenderet, men i samme omfang skabte nedlukningen nye og andre opgaver. På trods af en suspension af beskæftigelsesindsatsen oplevede Job- og Voksencentret en stigende grad af henvendelser på tværs af alle områder ifb. med opsigelser, arbejdsfordelinger, hjælpepakker, sygdomsforløb m.fl. Derforuden har der

været løbende dialog med ledige, virksomheder, styrelser og andre interessenter på området. Job- og Voksencentret oplevede i den første måned en stigning i ledigheden (dagpenge) på mellem 35-40 pct.

Den 27. maj blev beskæftigelsesindsatsen aktiveret igen, og åbnede i den forbindelse op for fysiske samtaler, aktive tilbud mv. På tværs af alle landets kommuner lå der omkring 500.000 manglende samtaler, som kommunerne skulle løbe i gang igen. Det har i løbet af 2020 været en massiv opgave at få afholdt retmæssige samtaler, aktiveringstilbud og overholdelse af den generelle lovgivning på området.

Regeringens tiltag om gratis færger til Ærø i juli måned førte til en væsentlig tilgang af turister, og andelen er efterfølgende nogenlunde fastholdt i august og september måneder, på baggrund af en kommunalpolitisk aftale om fortsat gratis færger i de nævnte to måneder. Herved har der været en øget rekrutteringsefterspørgsel, der gav anledning til at udnytte en politisk beslutning om en særlig indsats for småjobs. Politisk blev der afsat en lønpulje for borgere, der ville kunne udvikle progression i timetal ved at komme i småjob i kommunalt regi (primær aktivitetsparate borgere). COVID-19 gav derved anledning til, at målgruppen "unge under 30 år" kom i småjobs, både kommunalt men også privat. Vi oplever tiltaget som en succes for borgerne, der har udviklet trivsel, glæde og motivation, selv med få timer om ugen, og som har reduceret udgifter til forsørgelse.

COVID-19 vil unægteligt trække tråde ind i 2021, som kommunen – som én helhed - er nødt til at forholde sig til og agerer imod. Beskæftigelsesministeriet forudser en større stigning i arbejdsløsheden og ser allerede nu, en markant stigning i ledigheden fra 2019 til 2020. Der er dog en potentiel forventning om, at kurven vender, i takt med flere genåbningsfaser bliver indkørt. Ærø Kommune har, som nævnt, oplevet en stor stigning i turismen henover sommeren 2020, hvilket har løftet flere fra ledighed til beskæftigelse.

Indsatsen for 2021

Som benævnt, kommer der for 2021 til at være elementer af COVID-19 der vil have en betydning for de indsatser kommunen iværksætter over den brede kam. Ikke desto mindre, vil det for det ærøske arbejdsmarked være centralt, at virksomhederne understøttes i forhold til arbejdskraftbehov. Det centrale heri, er at få ledige klædt på til at varetage den efterspørgsel som opstår. Det kan være igennem kortere uddannelsesforløb/opkvalificering eller decideret uddannelse. I forbindelse med COVID-19 er der igangsat et omfattende opkvalificeringsudspil, for at understøtte de mennesker der har mistet et arbejde under krisen, således de kan få løftet deres kompetencer. Der er iværksat ni opkvalificeringsinitiativer på området.

Fremadrettet er det derfor vigtigt, at Job- og Voksencentret understøtter virksomhederne med at matche deres behov og efterspørgsel med lediges kompetencer og udnytter de nævnte opkvalificeringsinitiativer. Centralt skal der fokuseres på efter-/videreuddannelse inden for nuværende og fremtidige mangelområder og støtte ledige over i jobåbninger, hvor der er varig beskæftigelse og selvforsørgelse.

2021 vil fortsat være året, hvor der arbejdes med at implementere og justere regelforenkligning på beskæftigelsesområdet og ikke mindst, de politiske beslutninger i forbindelse hermed. Det forventes endvidere, at en stor del af 2021 skal anvendes til at omstille indsatser og processer i forhold til den effekt COVID-19 har efterladt sig og fortsat påvirker arbejdsmarkedet.

Marianne Vitus
Job- og Voksenchef
Ærø Kommune
September 2020

ALLE LEDIGE SKAL HAVE EN VÆRDIG SAGSBEHANDLING

I henhold til dette nye beskæftigelsesmål for 2021, så er det et mål der i mange år har været et fokus og en måde at arbejde på. Det er helt centralt at ledige oplever en værdig sagsbehandling. Det er uagtet hvilken situation der har bragt dem i ledighed eller i forløb ved Job- og Voksencentret. Selvom det til tider kræver at Job- og Voksencentret, som myndighed, træffer svære beslutninger der har betydning for lediges forløb og forsørgelsesgrundlag, så er grundtanken altid, at det skal ske gennem et værdigt forløb, hvor ledige skal sikres, at de også bliver hørt.

I forbindelse med strategien, der er lagt for efterlevelse af regelforenklingen, er "empowerment" til ledige og sagsbehandlerne et gennemgående element. Der arbejdes med synlig sagsbehandling gennem tid- og proceslinjer, hvor ledige medvirker og er medskabere til at have indflydelse på deres retning med deres forløb ved Job- og Voksencentret ift. jobønsker, opkvalificering og samtaler. Dette er ikke ensbetydende med at ledige kan vælge fra og til, men at de oplever at de sammen med sagsbehandler er medskabere på at forme deres forløb.

Job- og Voksencentret har været på kursus i empowerment og drøfter løbende arbejdsform og god sagsbehandling i forbindelse med teammøder, afdelingsmøder og ved almindelig sagsgennemgang. Der vil i tiden frem være ledelsesmæssigt bevågenhed på, at retningen fastholdes.

FLERE LEDIGE SKAL OPKVALIFICERES

Vi har løbende haft fokus på at øge viden blandt sagsbehandlere, borgere og virksomheder gennem en tidsbegrænset ansættelse af en uddannelsesambassadør. Sagsbehandlerne vil derfor stå mere oplyst i opgaven i år 2021, selvom Uddannelsesambassadørens erfaring og viden tydeligvis vil mangle. Samtidigt er der ved åbningen af uddannelse for kontanthjælpsmodtagere ligeledes kommet yderligere fokus på at få uddannelse og opkvalificering ind i samtalerne. I samtalerne vil der derfor indgå en mere kvalificeret sparring med borgeren om uddannelse og opkvalificering.

Foruden ovenstående, så vil COVID-19 alt andet end lige, give større anledning til at Job- og Voksencentret udnytter de nye muligheder, der er tilvejebragt af COVID-19 i form af flere muligheder for opkvalificering af ledige på tværs af målgrupper med nye statslige puljer. Fokus vil, som tidligere beskrevet, være at opkvalificere ledige over i brancher hvor der er jobåbninger, men opkvalificeringen skal i høj grad også påklæde de ledige med kompetencer, der bedre kan modstå en negativ udvikling i beskæftigelsen.

VIRKSOMHEDERNE SKAL SIKRES DEN NØDVENDIGE ARBEJDSKRAFT

På trods af COVID-19 oplever Ærø kommune en efterspørgsel på arbejdskraft, især fra områder inden for turismesæsonen; hoteller, restauranter, bar, cafeer, andre overnatningssteder, campingpladser m.fl. Disse steder er givetvis ofte berørt af at have stort behov i sommermånederne og mindre i vintermånederne. Derforuden efterspørger håndværkerbranchen også arbejdskraft.

Det svære er at vide, hvad virksomhederne vil efterspørge i 2021, som følge af COVID-19, men ikke desto mindre, er det en opgave, at få opkvalificeret ledige til at matche jobåbningerne. Opgaven skal Job- og Voksencentret være med til at løse i fællesskab med kommunens virksomheder og ledige. Opgaven er kompleks i mange henseender, det handler om at finde de jobåbninger hvor opkvalificering kan være med til at give den ledige mulighed for at besidde stillingen, men opkvalificeringen skal samtidigt også være med til at sikre, at den ledige kan varetage opgavefunktioner, der ikke kun er sæsonbetonet.

I denne henseende er det Job- og Voksencentrets opgave, at være medspiller og bidrage med opkvalificering af ledige, rekruttering og forståelse for virksomhedernes nuværende og fremtidige behov, således det sikres, at den ledige får kompetencer, der skaber varig forsørgelse og virksomheden får kvalificeret arbejdskraft.

I høj grad oplever Job- og Voksencentret et allerede godt samarbejde med øens virksomheder, på tværs af brancher, og hvor mange er med til at understøtte de ledige med indsatser, der bringer dem ud på arbejdsmarkedet og ind i virksomhederne på Ærø.

For at komme i mål med ovenstående skal Job- og Voksencentret arbejde med at få et endnu tættere samarbejde med virksomhederne på øen omkring rekruttering, herunder formidling af job, småjob (lønnede timer) og deltidsjob, opkvalificering og arbejdsfastholdelse (den tidlige indsats på sygedagpengeområdet). Job- og Voksencentret skal arbejde med at få udbredt opkvalificeringsmulighederne ud til virksomhederne og de ledige. Det skal i højere grad forankres ved virksomhedskonsulenterne og jobrådgivere, så dette er noget der altid i talesættes ved virksomhedsbesøg og samtale med ledige.

FLERE FLYGTNINGE OG FAMILIESAMMENFØRTE SKAL VÆRE SELVFORSØRGENDE

Ærø Kommune har det sidste par år modtaget færre flygtninge end de forgående år, ligesom resten af landet. Men kommunen har samtidigt modtaget en række familiesammenførte til flygtninge, dermed er arbejdet med at integrere flygtninge og familiesammenførte fortsat et område, Job- og Voksencentret har fokus på.

Det er centralt med et fokus integrationen, idet det sikrer, at nye borgere hurtigt bliver en del af fællesskabet og kulturen på arbejdspladserne på Ærø. Indsatsen for flygtninge og familiesammenførte skal ske gennem job- eller virksomhedsrettet indsatser kombineret med sprogundervisning, i samarbejde med frivillige foreninger og andre forvaltninger samt særlige tiltag (mentor, familiekonsulent m.fl.).

Almindeligvis har forvaltningen oplevet at flygtninge og familiesammenførte, rekrutteres til sæsonarbejdet i sommermånederne, men i det seneste år, har antallet af flygtninge fået et fastere fodfæste på arbejdsmarkedet, således de er mindre afhængige af sæsonarbejde. Andelen af flygtninge og familiesammenførte bliver mindre, og indsatsen på området er derfor også omfordelt, og ressourcerne hertil er mindsket. Ikke desto mindre, er det fortsat et centralt område. Kommunen har en andel af integrationsborgere, der er langt fra arbejdsmarkedet, og som Job- og Voksencentret skal arbejde intensivt med at få tættere på arbejdsmarkedet. Her er ikke kun tale om korrekt opkvalificering eller sproglige kundskaber, men om ledige, der har behov for en indsats på tværs af kommunens områder ift. psykiatri, voksenområdet, børn- og unge m.fl.

På trods af en faldende ledighed og den positive udvikling på en række områder, er det fortsat vigtigt, at Job- og Voksencentret understøtter ledige flygtninge og familiesammenførte med at skabe en kontakt og forståelse til arbejdsmarkedet og uddannelsessystemet. Kommunen vil også have fokus på at informere flygtninge og familiesammenførte i opfølgningssamtaler og andre i målgruppen, omkring muligheden for repatriering. Kommunens størrelse gør, at der ikke er særligt mange borgere i målgruppen hertil, generelt set. Men det er et område, kommunen arbejder med at informere omkring også i samarbejde med frivillige aktører.

FLERE PERSONER MED HANDICAP SKAL I BESKÆFTIGELSE

I oktober 2018 fremsætter den tidligere regering et handicappolitisk udspil, i denne fulgte også et handicappolitisk mål om, at 13.000 flere mennesker med handicap skal i job frem mod 2025 samt en række initiativer på områder. Udspillet rummer desuden et forslag om at udbrede mere viden til virksomheder, kommuner og borgere. Beskæftigelsesmålet på området er derfor videreført i dette års beskæftigelsesmål.

Som sidste år er målet i sig selv ikke et nyt område, men det øgede fokus giver unægteligt en større brug heraf, og kommunen ser en større stigning i bl.a. hjælpemidler. Dette skyldes ikke kun forvaltningens bevågenhed, men i høj grad også virksomhedernes og lediges afklaring og forståelse hertil. Job- og Voksencentret oplever, at ordningen kan være med til at understøtte de mulige barrierer, en person eller virksomhed kan opleve ift. at få sat en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse i spil, så det ikke spænder ben for uddannelse eller arbejde.

Fokus vil være at arbejde mod, at få flere personer med handicap tættere på en tilknytning til arbejdsmarkedet. Job- og Voksencentret vil arbejde for at hjælpe flere personer med handicap (fysisk eller psykisk) til at opnå og fastholde en tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse. Det skal ske gennem en tværfaglig og helhedsorienteret indsats sammen med kommunens andre forvaltninger, der er tilpasset den enkelte borger. Der vil sættes endnu større fokus på at udbrede forståelse og viden omkring arbejdsredskaber, indretning af arbejdspladser og personlig assistance for ledige borgere og øens virksomheder.

OVERORDNEDE MÅL

1. Fortsat Implementering af ”forenkling af beskæftigelsesindsatsen 2020” pga. COVID-19
2. Fokus på at øens virksomheder oplever Job- og voksencentret som en fortsat relevant samarbejdspartner ift. at sikre den nødvendige og kvalificerede arbejdskraft
3. Udvikling mod jobmarkedet gennem fokus på brugen af småjobs for at imødekomme rekrutteringsproblemer især i turistbranchen
4. Udbredelse af handicapkompenserende ordninger, så endnu flere borgere og virksomheder kender mulighederne og vejledes herom. Det skal bl.a. ske gennem et intensivt virksomhedsopsøgende arbejde, hvor Job- og Voksencenteret vil sætte fokus på at udbrede budskabet herom – med fokus på virksomhederne og medarbejderne. Samtidigt skal jobrådgivere opkvalificeres, således de vejleder borgerne i kommunen bedst muligt om mulighederne.

KONKRETE MÅLTAL

1. Alle målgrupper (modtagere af forsørgelse, undtaget førtidspension) skal minimum tilbydes 4 jobsamtaler indenfor 6 måneder
2. Alle målgrupper (modtagere af forsørgelse, undtaget førtidspension) skal minimum tilbydes et aktiveringsforløb (fokus på virksomhedsrettede indsats) indenfor 6 måneder
3. Efter hver løbende 12. måned skal alle målgrupper (modtagere af forsørgelse, undtaget førtidspension) have modtaget minimum 4 samtaler og 1. aktiveringstilbud (fokus på den virksomhedsrettede indsats)

Vores mål er på samme tid i overensstemmelse med kommunens arbejde med Sundhedsaftalen for Region Syddanmark, kommunens arbejde med FN verdensmål, Fælles Fynsk Beskæftigelsesforum strategi 2021 samt Udviklingsstrategien for Ærø Kommune:

- a. Borgere har en fleksibel adgang til Jobcenteret – både personligt og digitalt
- b. Vi forventer, at borgerne deltager aktivt, samarbejdende og tager ansvar for egen situation
- c. Vi lytter, giver sparring og understøtter borgerens ambitioner og drømme og muligheder, i det omfang arbejdsmarkedet og lovgivning gør det muligt
- d. Livslang læring og kompetenceudvikling er vores grundlag